

I PACTE MUNICIPAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE I MASCLISTA

AJUNTAMENT DE SANT JOAN
D'ALACANT

ÍNDEX

- 1.- PRESENTACIÓ I INTRODUCCIÓ AL PACTE
- 2.- FONAMENTACIÓ RECTORA EN L'ACTUACIÓ I PROCEDIMENT DEL PRESENT PACTE CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE
- 3.- DRETS DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE A LA COMUNITAT VALENCIANA
- 4.- ACORDS QUE SUBSCRIUEN LES INSTITUCIONS SIGNATÀRIES
- 5.- PROTOCOL D'ACTUACIÓ, ACCIONS I COMPROMISOS DE LES PARTS
- 6.- AVALUACIÓ
- 7.- SIGNATURA DE LES PARTS

1.- PRESENTACIÓ I INTRODUCCIÓ AL PACTE

La violència de gènere i masclista és la mostra més greu del producte de la desigualtat social entre dones i homes en la qual vivim i que s'ha mantingut i reforçat al llarg de la història. Fixa les seues arrels en la construcció d'una societat sexista i patriarcal, on allò masculí preval sobre allò femení que és desvaloritzat i subsumit.

Per tant, la naturalesa d'aquesta violència deixa a una part de la societat en una situació d'especial indefensió i suposa un problema social incident i que deixa greus seqüeles, no solament en les víctimes, sinó també en el conjunt de la societat.

Així doncs, el compromís i la intervenció coordinada i protocol·litzada per part dels poders públics, garantint una protecció integral, és fonamental. Sense oblidar que així ho possibilita la Llei 9/2003, de 2 d'abril de la Generalitat Valenciana, per la Igualtat de Dones i Homes, en el seu Capítol VI, així com el Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i Masclista.

A l'empara d'aquest pacte es treballarà per aconseguir els objectius que són la finalitat del mateix, a saber: l'atenció a la dona de manera integral i integrada, facilitant l'accessibilitat als recursos i servicis que necessite; evitar la duplicitat d'accions; afavorint la millora en la captació de la població de risc com a base per a una prevenció eficaç; optimitzar els recursos existents i promoure la creació d'aquells que siguen necessaris.

Per a tot açò, se'ns presenta com necessari l'establiment d'un acord que vaja actualitzant-se i renovant-se de manera anual, en matèria d'intervencions coordinades com a instrument de treball i que contemple a la dona com a eix central de tota la intervenció.

2.- FONAMENTACIÓ RECTORA EN L'ACTUACIÓ I PROCEDIMENT DEL PRESENT PACTE CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE I MASCLISTA

Com ja hem dit, el present pacte és possible a l'auspici de la diferent legislació que incideix en els principis de cooperació, coordinació i col·laboració entre institucions i entitats. També així ve recollit en el citat Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i, acollint-nos especialment a la seua tercera línia d'acció estratègica per a coordinar el treball en xarxa per a l'atenció a les dones víctimes de violència de gènere i masclista i els seus fills i filles.

En base a açò, també totes les administracions públiques i agents que intervenen en el present pacte i el protocol d'actuació que d'aquest deriva, es comprometen a actuar en l'atenció i la protecció de les víctimes de violència de gènere en l'àmbit municipal i de conformitat amb els principis rectors del mateix.

Aquests principis són els que a continuació es detallen:

- Actuació personalitzada i immediata sobre les dones que pateixen violència i sobre els seus fills o filles, mitjançant accions adaptades a les necessitats pròpies de cada cas i adoptant les mesures necessàries per a ajudar a que les víctimes siguen ateses adequadament des del primer moment en el qual tinguen contacte amb qualsevol autoritat competent.
- Atenció especialitzada i professional que oriente adequadament en quant a recursos i acompanye a les víctimes durant el seu recorregut, garantint que les administracions i agents intervinents en el cas facen un seguiment adequat, integral, imparcial i respectuós.
- El foment de l'autonomia i l'autoestima personal de les dones, afavorint la seua capacitat de presa de decisions i de superació.

- L'actuació coordinada entre tots els agents i les institucions intervinents en els diferents àmbits, afavorint la creació d'una vertadera acció en xarxa, seguint una coordinació interna entre administracions per a evitar duplicitats o llacunes en la intervenció que casa cas exigisca, per aconseguir una actuació eficaç.

La coordinació institucional i el treball en xarxa suposen l'optimització de recursos, eviten buits i faciliten una atenció integral i una inclusió efectiva i activa, així com una millor protecció a les dones víctimes de violència de gènere i masclista i als seus fill o filles.

Sense oblidar, d'altra banda, que obeïm així al compliment del Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i Masclista al escometre d'aquesta manera un disseny de política pública en matèria de prevenció, sensibilització, detecció, intervenció, acompanyament i inclusió de les dones víctimes.

3.- DRETS DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE A LA COMUNITAT VALENCIANA

Els drets de les víctimes de violència de gènere i masclista de la nostra comunitat venen marcats per la legislació vigent en matèria de protecció davant d'aquesta violència. Convé que citem la Llei Orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció contra la Violència de Gènere i la Llei 7/2012, de 23 de novembre, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, les quals, reconeixen una sèrie de drets bàsics que queden garantits per les administracions públiques d'aquesta comunitat, en l'espai de les seues competències i que són d'aplicació a totes les dones que hagen sigut víctimes en el seu territori, independentment de la seua nacionalitat.

Aquests drets i la garantia de que podran ser gaudits per la població destinatària també venen a fonamentar la necessitat d'aquest pacte i són els següents:

- Dret a la informació. Cosa per a la qual, les administracions públiques facilitaran a les víctimes la deguda informació sobre els recursos i servicis existents que poden necessitar per assegurar la seua protecció, suport i recuperació, des del primer contacte amb una autoritat competent.
- Dret a la protecció efectiva. Pel que les administracions públiques garantiran protecció integral i immediata a les víctimes i, especialment a aquelles que es troben en situació de risc, mitjançant l'activació de tots els recursos disponibles.
- Dret a la protecció integral i especialitzada. Pel que les administracions públiques garantiran a les víctimes els servicis socials d'atenció, emergència, suport, acolliment i recuperació integral convenients.

- Dret a l'assistència jurídica gratuïta. Cosa per a la qual les administracions públiques garantirán que les víctimes tenen la informació pertinent i poden accedir al recurs especialitzat d'assistència jurídica gratuïta, independentment de que també se'ls facilite l'assistència pertinent per a litigar.
- Dret a l'assistència sanitària. Per açò les administracions públiques sanitàries garantirán aquesta assistència que serà coordinada amb la resta d'operadors que hagen d'intervindre en el procés d'atenció a les víctimes.
- Dret a la intimitat i a la privacitat. Cosa per a la qual i en base a la legislació vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, les administracions públiques garantirán la confidencialitat de les dades de les víctimes.
- Dret a indemnitzacions per causa de mort. Per açò s'estableixen reglamentàriament unes condicions i requisits mínims que garantirán que els fills o filles menors d'edat tutelats o acollits o, de no haver-ne, els ascendents de les víctimes mortals de violència de gènere, dependents econòmicament d'aquestes en el moment de la seua defunció, podran rebre una quantia en forma de pagament únic.
- Dret preferent d'accés a una vivenda social. Cosa per a la qual la Generalitat Valenciana garantirà a les víctimes de violència de gènere l'accés preferent a una vivenda de promoció pública o altre tipus de vivenda que facilite les condicions d'accés en la modalitat de compra o lloguer, o bé en cessió en qualsevol dels termes que s'estableixen reglamentàriament.

- Drets laborals. Pel que la Generalitat Valenciana garantirà les pertinents ajudes, així com facilitats en la formació i accés a la inserció laboral a les dones víctimes de violència de gènere, fomentant acords i convenis amb els diferents agents empresarials i sindicals.

D'altra banda, cal ressenyar també els drets que estableix la Llei 7/2012 per als fills o filles de víctimes de violència de gènere, qui podran ser acollits/des o tutelats/des en cas de que es tracten de menors, junt amb sa mare en els centres corresponents.

Tenen també dret a rebre escolarització immediata en el cas de que haja un canvi de domicili de la mare per causes d'aquesta violència i, a rebre tractament psicològic rehabilitador si és procedent. A més, s'inclourà la violència patida com a factor de valoració per a la regularització d'ajudes destinades a famílies amb escassos recursos econòmics, amb l'objectiu de compensar les carències i desavantatges que puguen dificultar l'accés i la permanència dels menors en els centres educatius.

I, seguint amb aquests mateixos criteris, es facilitarà l'accés de dits menors en l'adjudicació de places oferides en els centres d'atenció socioeducativa per a menor de tres anys.

4.- ACORDS QUE SUBSCRIUEN LES INSTITUCIONS SIGNATÀRIES

PRIMER.- Col·laborar i coordinar accions per a optimitzar l'eficàcia en la resposta institucional davant de casos de violència de gènere i masclista i així, millorar la resposta i l'actuació dels/ de les professionals de totes les entitats que han d'intervindre.

SEGON.- Vetlar per a que les víctimes siguen tractades de manera respectuosa, pròxima i no discriminatòria en tots els contactes que establisquen amb qualsevol administració, autoritat o servici de suport. Així s'assumeix també un compromís per a prestar a les dones i als seus fills o filles víctimes de violència de gènere, una atenció immediata, especialitzada i adequada a les seues necessitats, facilitant ferramentes d'informació adequades i procedint, àgilment, a aquelles derivacions que siguen necessàries i eficaces, evitant el peregrinació d'una entitat a l'altra a aquestes dones i als seus fills o filles.

TERCER.- Dur a terme accions de prevenció, sensibilització, detecció i protecció, cada institució, administració i entitat en l'àmbit de les seues competències, donant una resposta activa, solidaria i compromesa davant de la violència de gènere.

QUART.- Actualitzar i adequar, per part de cada entitat signatària, la seua corresponent actuació en els casos de violència de gènere que es presenten, al protocol d'actuació coordinada que s'incorpora en el present pacte, dins de l'àmbit de les seues respectives competències. Comprometent-se per allò a donar a conèixer entre els seus professionals la informació pertinent per a optimitzar els recursos.

5.- PROTOCOL D'ACTUACIÓ, ACCIONS I COMPROMISOS DE LES PARTS

La Llei Orgànica 1/2004 de 29 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, estableix entre els seus principis rectors i finalitats essencials, la coordinació de recursos i instruments de tot tipus dels poders públics per assegurar de forma efectiva la prevenció de la violència de gènere.

Per açò, l'objectiu fonamental del present protocol és establir una coordinació efectiva i eficaç per a garantir una intervenció integral i donar una resposta completa i total a les víctimes, mentre que optimitzem recursos institucionals, de l'administració i professionals.

Cadascuna de les entitats implicades també deurà abordar i adequar els seus propis mitjans i recursos per afavorir la col·laboració i la coordinació i fer-la el més eficaç possible.

Les entitats que es sumen a aquest pacte i que treballaran de manera coordinada són: Ajuntament, Centre de Salut i Hospitalari i Centres Educatius; durant el primer any de vigència del present pacte, ampliant la participació amb altres entitats i col·lectius després d'una revisió anual i una posterior reedició d'aquesta pacte.

D'aquesta manera també contribuïm al compliment d'un dels objectius del Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i Masclista, en el qual es destaca que s'ha de fomentar el treball en xarxa entre els recursos institucionals del tercer sector i del teixit associatiu de dones i feminista com a instrument preventiu i rehabilitador.

Per tot açò, i per a intensificar els mecanismes de prevenció, protecció i coordinació, es treballarà al voltant de quatre directrius: desenvolupament d'activitats de prevenció, assistencials, d'informació i derivació de recursos i de coordinació.

- Activitats de prevenció: poden desenvolupar-se en els àmbits socials, sanitaris, educatius i associatius. Alguns dels quals, com els garbellaments de salut pública, són propis i característics d'aquesta àrea específica, mentre que en altres aspectes i en altres àmbits podran desenvolupar-se en col·laboració, sempre que s'estime necessari, entre diferents administracions i/o entitats. I es podran dur a terme en forma de tallers, xarrades, orientacions, etc., com és el cas de l'àmbit educatiu, per exemple.
- Recursos d'assistència i protecció: aquells que des de l'àrea de servicis socials i igualtat poden garantir a les víctimes de violència de gènere el dret a tindre satisfetes les seues necessitats bàsiques (Renda Activa d'Inserció, Renda Garantida de Ciutadania, Ajudes Individualitzades No Periòdiques, Teleassistència mòbil, etc.).
- Activitats d'informació i derivació de recursos: totes les administracions i entitats signatàries del pacte deuen tractar d'oferir informació i orientació en quant als recursos per a les víctimes de violència de gènere que així ho sol·liciten, podent derivar-les a altres administracions que s'estimen oportunes per la situació del cas que es presente.
- Activitats de coordinació: les entitats establiran comunicació per a la coordinació de les següents formes que ací es detallen:

- Activitats que vaja a desenvolupar alguna de les entitats signatàries del pacte serà comunicada per qualsevol mitjà que estime oportú (preferentment mitjançant el correu electrònic). Els objectius són que la resta d'entitats: coneguen l'activitat, deriven a les mateixes a aquelles persones que podrien tindre interès en desenvolupar-les, no es dupliquen activitats i que es contribuïska a la difusió d'aquesta informació. La comunicació d'aquesta derivació a l'administració en qüestió deurà ser per correu electrònic en quant al seu aspecte més formal i sense que es revelen dades que puguen afectar a un incompliment de la Llei Orgànica 15/1999 de protecció de dades de caràcter personal. Podent, posteriorment, establir una comunicació telefònica per a mantindre una comunicació oberta, més directa i coordinada.
- Derivacions de demandes per a l'orientació i atenció a dones, quan sorgisca aquesta necessitat, des de qualsevol de les entitats signatàries a l'administració o administracions que s'estimen oportunes per la situació del cas que es presente.
- Constitució d'una comissió de seguiment del present pacte que reunisca a totes les institucions i entitats signatàries del mateix. Aquesta comissió es reunirà per a revisar l'estat del pacte, una vegada a l'any i proposar la reedició, la seua ampliació en quant a entitats signatàries i un increment d'acords, si s'estima oportú. I d'altra banda, també podrà reunir-se de manera esporàdica i puntual quan s'observe necessari, a petició de qualsevol de les parts. Així, es tractarà de mantindre un seguiment coordinat que millore tant les situacions concretes de violència de gènere com la situació del municipi en línies generals pel que fa a la reducció de situacions i percepcions.

PACTE MUNICIPAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE I MASCLISTA

Totes les administracions públiques i agents socials i institucions que intervenen en el present pacte es comprometen a actuar en l'atenció i protecció de les víctimes de violència de gènere, en l'àmbit municipal, de conformitat amb els principis rectors que estableix aquest Pacte Municipal contra la Violència de Gènere i Masclista.

6.- AVALUACIÓ

Com s'ha indicat, una de les activitats de coordinació és la creació d'una comissió formada per les entitats signatàries del pacte que es reunirà anualment i, mitjançant aquesta, es farà un seguiment i avaluació del mateix.

No obstant això, treballarem mitjançant l'ús d'indicadors de resultats que ens poden mostrar si el procés que es du a terme en aquest pacte en condueix a resultats positius. Aquesta valoració del grau de compliment es pot fer atenent a les següents mesures d'indicació:

- Nombre de casos de víctimes de violència de gènere detectats pel centre de salut, centres escolars, àrees municipals, associacions.
- Nombre de derivacions sobre violència de gènere i masclista realitzats pels agents socials implicats.
- Nombre de denúncies interposades sobre violència de gènere i masclista.
- Nombre de denúncies retirades sobre violència de gènere i masclista.
- Nombre d'entrevistes i altres contactes de seguiment realitzats després de la denúncia.
- Nombre de víctimes amb ordres d'allunyament.
- Nombre de víctimes amb servici de teleassistència mòbil.
- Nombre de víctimes que acudeixen a diferents servicis municipals.

7.- SIGNATURA DE LES PARTS

Representants de:

Ajuntament de Sant Joan d'Alacant

Centres Educatius:

CEIP Lo Romero

CEIP Rajoletes

CEIP Cristo de la Paz

CP Nuestra Señora del Carmen

IES Lloixa

IES García Berlanga

Centre Hospitalari